

ПОЗВОДИШТЕ

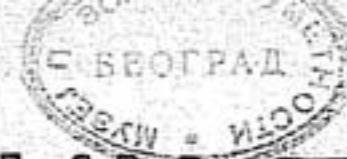
1133/34

БРОЈ 22

БЕОГРАД 30 ЈАНУАРА 1934

ЦЕМА 2 ЛИНАР

ПОЗОРИШТЕ

НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ПОЗОРИШНИ ЧАСОПИС
ИЗДАВАЧ: ГРАФ. УМЕТНИЧКИ ЗАВОД ПЛАНЕТА
УРЕДНИШТВО: БЕОГРАД, УСКОЧКА 8, ТЕЛ. 20-714

22

30 јан. 1934

ИЖАМС
од чистог вуненог
штофа украсене
јеђеву velour-ом
Последња париска
Креација

дин. 350

предоручује Вам

Денитмен
Модна Кућа за господу

КНЭЗ
МИХАЈЛОВА
тел: 27-911 22

УЛОГА ПОЗОРИШНИХ СЛИКАРА

Позоришни сликари су данас специјални таленти. Они су у ствари то увек били у разним формама, али не и у свима позориштима. Некада се циљало искључиво на кулисе; а данас се на позорници мала више светлошћу него бојом. Комплекс сликарске специјалности се повећао. А кад је техника наткрилила реч, онда се појавио модерни позоришни сликар у својој важној посредничкој улози између режисера и писца. Најзад се он својим дејством приближује више писцу него режисеру, и тако се поновно ствара равнотежа између позоришног дела и његове уметничке интерпретације.

Позоришни сликари су данас бински фактори. Где су режисери конструктивни техничари, позоришни сликари су, у име писаца, њихови визионари. Ништа се више не ствара без њих на позорници. Али баш зато, бити добар позоришни сликар, значи пре свега и пре свију, постати сазрела бинска личност. Тек са рампе полази сликар у специјалну дужност, која је данас у многоме судбоносна по свестрани успех или неуспех позоришне представе.

Сваки сликар не може бити позоришни сликар. Има врло добрих сликара, који су веома слаби као позоришни сликари. И обратно: изврсни позоришни сликари често не могу делити славу са многим друговима изван позоришта. То све још више диференцира улогу позоришних сликара на модерној позорници.

Данас је публика свеснија свих логичних омашака при инсценирању дела. Шта више, она пре опрашта погрешну реч са позорнице, али никако није равнодушна према простору, који позоришни сликар конструише заједно са режисером. Сликарски рам једне представе данас је оптички толико од утисака, да се његов стил, био апстрактан или реалистички, ставља у први план сценске уметности.

Последња деценија позоришног живота на свима странама, доказује колико су еминентни позоришни сликари дали појединим позорницама боју душе, штимунт и срж уметничког израза делима свих врста. Њихов број је све већи, а с тим у вези и способности позоришних сликара постају све веће и важније у својој специјалности. Од њи-

хове интуиције зависи данас и остваривање пишчеве илузије; и реализација режисерове замисли. Јер, између режисера и писца, постоји скоро увек једна зона која их раздваја. Позоришни сликар испуњава ту празну зону — собом. У оба случаја фактор постаје његова — боја. У тој боји трепери и фаталност људских догађаја, и срећа човекове љубави, и трагика и комика, и смех и бол, и тело и душа, и дух и природа. Све се мала кроз његову пројекцију. Његов доживљај сцене, пре представе, иде испред глумаца. Између његових скица и декорација, најпре прође свака смиšао комада на најфлуиднији

начин. Бински израз једнога дела је увек збир вишебројних уметничких грана и компонената. У колико је једна позорница данас савршенија у томе збиру односа и чиниоца, у толико улога позоришног сликара постаје виднијом и одлучнијом по стил бинске интерпретације у опште, било при обнови класике, било при изградњи модерног комада.

Данас позоришни сликари стварају своју епоху. Онде где се то осећа, осећа се и напредак позоришног укуса и живота. А онде где се то не осећа, несумњив је застој, у пркос свих настојања од стране режисера или драматурга.

Зато је њихова улога пресудна.

Француска класика на нашој позорници

Пред премијеру „Аталије“ од Расина

После сенсирске премијере Расинове Аталије скоро пре триста година, и штампања комада, многи пишчеви противници, напали су Аталију тако огорчено, да је Расин, под утиском тих критика и заједљивих епиграма, напустио Париз и после тога, незадовољан и утучен, умро са уверењем да је Аталија пропала, иако је његов савременик Боало тврдио, да је Аталија ремек дело великог француског класичара.

Тек после више година, кад је Аталија приказана у Француској Комедији, критика је усвојила мишљење Боалоа и од тада Расинова Аталија постаје ремек дело француске псевдо-класичне драме и у њој се јављају најбоље француске трагеткиње од гзе Дименил до Саре Бернар да окушају своју глумачку снагу.

У београдској премијери, јавља се као носитељка насловне улоге гђа Злата Марковац. Првосвештеника Јоада, кога су играли Талма и Муне Сили, игра г. Добрица Милутиновић, Краљевића Јоаса, игра гца Љубинка Бобић. Војсковођу Абнера, кога су такође играли увек прваци Француске Комедије, игра г. Драгољуб Гошић. Јозафату, жену јоадову и спаситељку малога Краљевића Јоаса, једну од најзанимљивијих и најјачих улога у комаду, игра гђа Блаженка Каталининћ. Матина, отпадника јеврејске вере, јеретика, игра г. Никола Поповић.

Режију води г. Веснић.

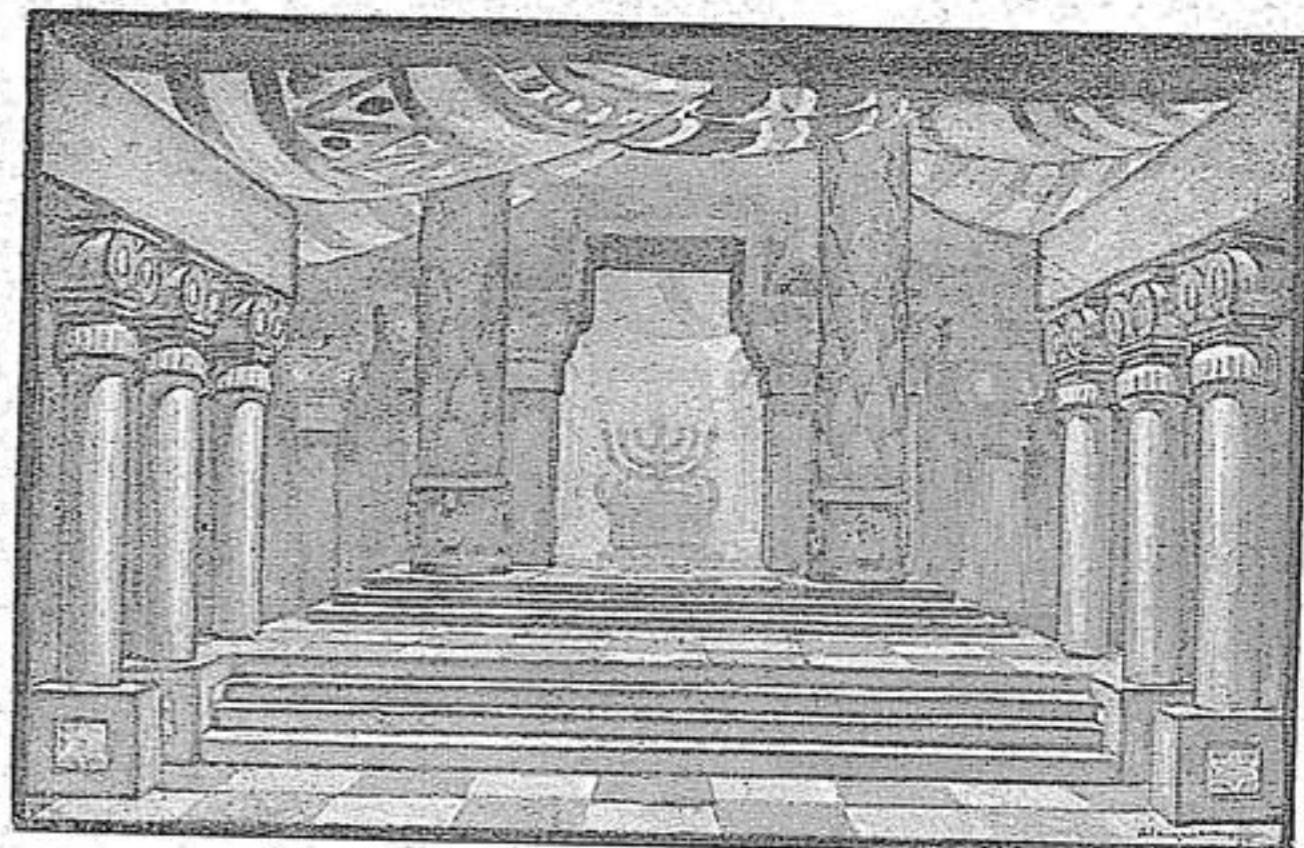
Сценограф г. Загорудњак, а костими по нацртима гђе Бабић. Диригент г. Пордес, који је увежбао хорове и оркестар по музici Менделсона.

Машинерија американске позоришне уметности

Европљани су готови да америчку позоришну продукцију сравне са продукцијом нафте, аутомобила или конфекција. Али то није тачно, вели Осип Димов. Машинерија америчког позоришта ради напорно, често са непријатним ризиком. На пример, ево шта цифре казују за прошлу годину: у Њу-Јорку играло је 280 комада. Од тога је само 17 имало успеха онако како то у Америци мисле о успеху, тј. принос у приходу. Око 200 комада је пропало; остало је — реми. Инсценирање једног комада стаје просечно 30.000 долара. Кад комад не прође код публике, једва се трећина извуче од суме која је

утрошена на инсценирање. Увек се нађу ипак људи, који се за такав комад заинтересују, и ако га критика обори. Сиже таквог комада може се откупити за филм. Дакле, милиони долара бацају се на тај начин у ризик... Зато се при избору комада пази на грам, на особени начин. Позоришни фактори се лакше се одлучују на сопствену женидбу, него на избор туђег комада!

Девиза је у Америци: дај публици оно што она хоће. Та је парола претворена у принцип. Али шта хоће публика? Она не говори. Она стоји по страни и чека. Она каже да или не тек после премијере. Али

Слика за декор „Аталије“
(од г. Загородњука)

ВУНА „ВЕВЕРИЦА“

Одличан квалитет за плетење
ПУЛОВЕРА, ЦЕМПЕРА, БЛУЗА
И ДР.

Тражите и јуберите се

МЕТЕОР[“]

СТОВАРИШТЕ МАНИФАКТУРНЕ РОБЕ
БЕОГРАД, КНЕЗ МИХАЈЛОВА 29, ТЕЛ. 22-423

Најбогатији избор за зимску сезону

Готових мантлова и зимских капута за даме
и господу по најновијим моделима.

Велики избор крзна.

Штофова за даме и господу у најмодернијим
дезенима.

Свила за дневне и вечерњу тоалету,

Веша готовог и по мери, као и све остale
потребе за домаћице.

Преглед
слободан

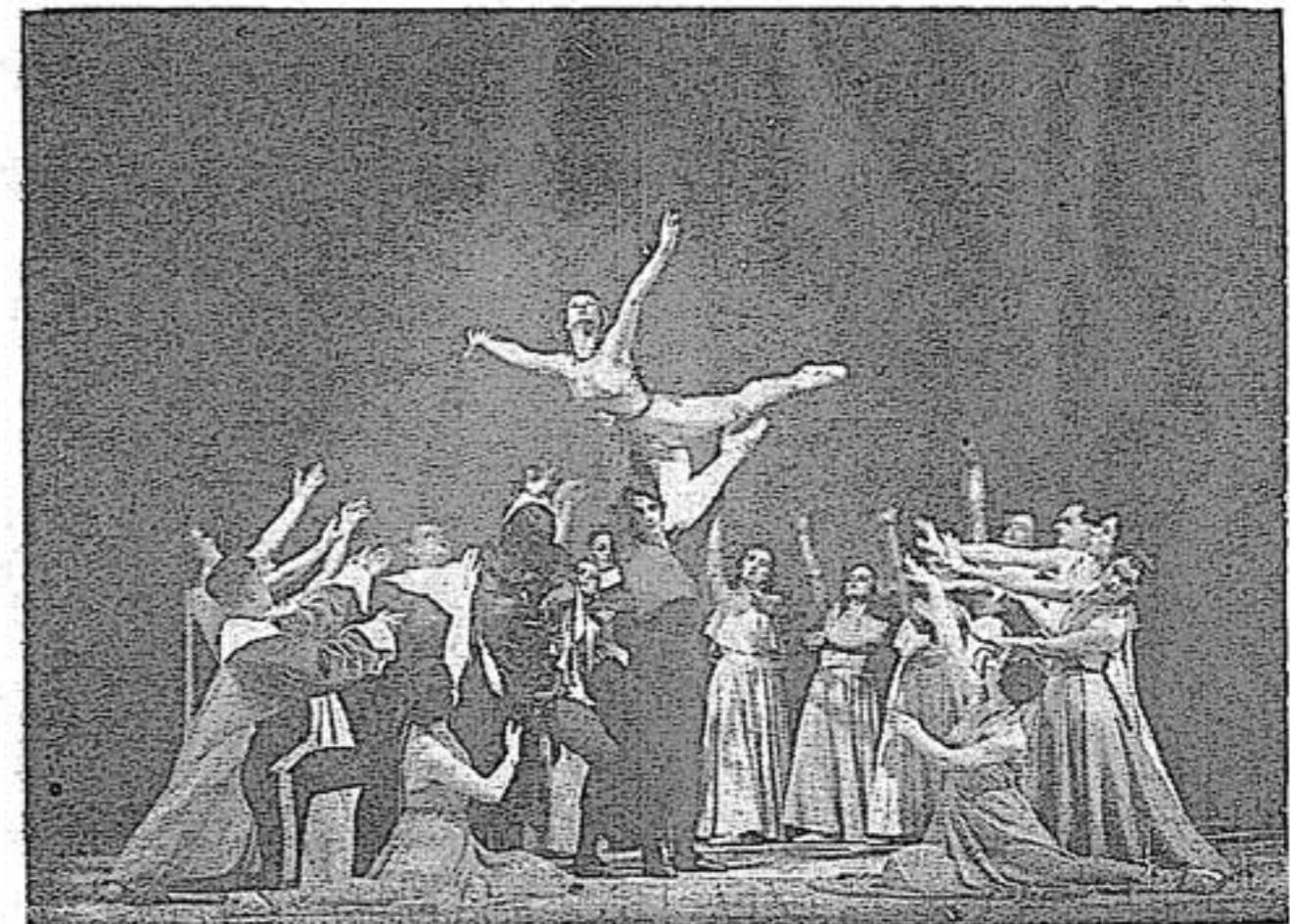
Куповина
необавезна

кад каже не — то каже касно. Суме на исцрцирање већ су до тог тренутка утрошene... Зато се на избор комада брижно пази.

У центру позоришног света у Њу-Јорку, у Бродвеју, постоје два типа позоришних директора. Стални и променљиви. Стални, као Беласко, Вудс, или Шуберт имају, сопствена позоришта, чије организације имају и своје филијале у провинцији, скоро са истоветним репертоаром. Шуберт се одаје специјално оперети, Вудс лакој комедији, Беласко драми. Позориште Гуилд негује озбиљну позоришну литературу, интернационалног жанра. Поред ових солидно фундираних позоришних фирм, са сопственим капиталом, читаво море позоришних људи, свих врста, у Бродвеју води позоришта, као музе око пламе-

на од запаљене свеће. Те музе са горе брзо своја крила. Ти људи често немају укуса, нити искуства. Али по кадкада изненада зараде огромне суме на каквом комаду, и то зову „успехом“. У Америци се увек заборављају несупеси, њих се нико не сећа; али се о једном једином успеху увек говори и мисли. На тај начин доживела је тријумф и једна беззначајна комедија од жене Ане Николс.

Занимљиво је посматрати како летећи позоришни директори одмеравају комаде за свој репертоар. Комади, разног жанра, леже на столу. Али који треба узети, за који се треба определити, за овај или онај комад? Сви изгледају на око добри, или сви рђави. Бог ће знасти! Треба прстом погодити, али претходно зажмурити, па шта бу-

Један снимак из балета „Човек и коб“ (На врху гја Наташа Бошковић)

Гђа Злата Марковац, игра улогу
Аталије

де. Верује се у срећу као у лутрију. Публика тражи час да се комад завршава лепо, час трагично. Не помажу никакви експерти. Треба само бити срећан и погодити момент, који би се поклапао са ћуди публике.

Професионални драматичари, у европском смислу, са изузетком О'Нела, готово и не постоје у Америци. Свако пише ако му падне на памет, па био он адвокат који нема зараде, или дактилографкиња из Чикага, или отмена дама из Бостона. Дирекција чита све рукописе, без обзира на познате и непознате, површне или дубоке. Реализам и натурализам владају позорницом, и за друго Американац незна.

Са малим изузетком, не постоје ни сталне глумачке трупе. Има толико много глумаца, да их увек треба бирати по воли. Глумац се

често ангажује само за једну сдредену рољу. Ако не успе, чекаје па другу, али то чекање може бити врло дуго. Старови зараде добро; али кад дође време да нису ангажовани, они живе од онога што су раније зарадили. За то време иду у кино, где им је живот осигуранаји.

Интересантно је посматрати пробе. Проба се тако дуго, до најдатљијег шатирања тона и геста. Суфлер престаје после првих проба. Чим је какав комад сазрео са пробама, он се најпре преноси са декором и целом реквизитом у провинцију. Тамо путују сви, и директори и режисери и глумци и акционари позоришта. На каквој позорници у провинцији игра се комад да ли је добар, па тек ако је добар, онда се преноси у Њу-Јорк где треба да доживи премијеру пред великолепним публиком.

Скица за костим „Аталије“
(од гђе Милице Бабић)

Али, најинтересантније је доба између пробног приказа таквог комада у провинцији, и његовог приказа у Њу-Јорку. Ту настају коректуре и репаратуре комада! Први чин постаје трећи, један део другог чина пребације се у први чин, итд. И опет почињу пробе. И опет се ствар преправља.

Због тога начина, постали су специјалисти за репарацију позоришних комада. Обично су то просечни писци, који са својим рођеним комадима нису имали среће. Али су вешти у преправљању туђих комада. Њихови се савети цене при провинцијском пробању комада. Они

имају и специјално име. Зову их лекарима, јер за своје „визите” наплаћују високе хонораре. Дабоме, да операција увек не успе, или успе, а пациент (комад) ипак умре. Деси се и то, да репарирање комада траје месецима, и цео посао се ликвидира у провинцији, а комад не доживи свој приказ у Њу-Јорку. Ова метода у америчком позоришном свету зове се „то опен хот”.

А кад комад доживи своју премијеру у Њу-Јорку, позоришне рубрике у штампи играју велику улогу. Критику држе познати људи, који рачунају са мишљењем масе.

Остварење глумачке школе

Школа ће бити саставни део позоришта

Иницијативом управника Народног позоришта у Београду г. Драгослава Илића отвориће се ускоро

Управник г. Д. Илић

Глумачка школа, да спрема глумачки подмладак.

За једном оваквом школом осећала се већ одавно потреба.

Овога пута Глумачка школа је установа која је везана за Народно позориште у Београду. Теориски и практични курсеви држе се у самом позоришту и биће поверени стручним људима из позоришта и ван њега. Школа је одобрена од стране Министра просвете и има ранг као и Музичка школа у Београду. Поред општих предмета постоје и нарочити курсеви режије и бинске технике, који ће бити од високе користи ученицима. Глумачка школа траје три године, од којих су две претежно теоријске, а трећа је посвећена практичним вежбама, суделовањима у комадима у Народном позоришту, присуствовању пробама и практичним покушајима постављања појединачних сцена од стране ученика.

Прва београдска метало-везачка радионица
ВУЈНОВИЋ

за израду
лустера

Краља
Александра
ул. бр. 10

за израду
металне
робе

Тел. 2-112

**KOZMETIČKA
HIRVRGIJA**

ПОДМЛАЂИВАЊЕ ОПЕРАТИВНИМ СКИДАЊЕМ ВОРА
ЛИЦА—КОРЕКТУРА НОЖА
І ВІЛІУ—ПЛАСТИКА ГРУДИ

**KONZERVATIVNA
KOZMETIKA**

НЕГА ТЕНА—МАСАЖА,
ОДСТРАНЈИВАЊЕ ОЛАКА И
БРАДАВИЦА—ПОТПУНО ИЗЛЕЧЕЊЕ ПРОШIREНИХ ВЕНА
ГИМНАСТИКА—ПРЕПОВЕДИ
ВАНЈЕ ЈРЕСТАВА ЗА БИОЛОШКУ НЕГУ ЛИЦА И ТЕЛА...
...

**KOZMETIČKI ATELJE
ДОКТОРА ДЛ. ФЕРЕНЦАКА**
БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

ШЛЕСКИ УГАЉ И КОКС

првокласног квалитета — Препоручује трговина угља

ЈОВАН Д. НИКОЛАЈЕВИЋ
Немањина 26

Телефон 22-958

Чувајте Ваше зубе!

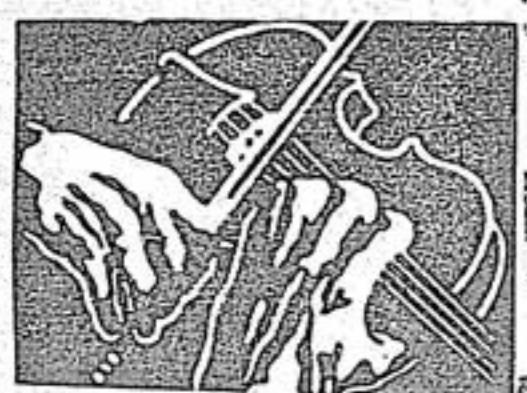
BOTOT

BOTOT

Вода за уста
Паста у тубама
Сапун за зубе

Израђени су од најфинијег
материјала и најефикаснијих
антисептичких средстава

Музички инструменти
ЧУВЕНИХ МАЈСТОРА
и квинт чисте жице
„Hakkert“

K. AJHLER
БЕОГРАД, Краља Мила
на улица број 28.

Нове моделе трикотаже
за dame, господу и децу има
највећи избор:

Елијас
Кн. Михајлова 33

C O R S E T I È R E
„КОСТОВ МИДЕР“, i прслук kreirane
od Koena za ovu сезону drže u dis-
ciplini Vaše telo, nežno prema graci-
čnim linijama; i vanredno ističe
liniju tela.

»K O E N«
Pašićeva 2, Telefon 24-576

Цемпере, пулovere и хаљине
за одрасле и децу, у најлепшем избору

Саодат

Фабричне
цене
Кнег. Љубице ул. 15а
Макенз. ул. 20

Најбољи су радио апарати
INGELEN
JUGO-RADIO Телефон 24-125
Преко пута пасаж Клерица Теразије број 35

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

Gošpodol

- Moji specijalni krojevi i prvakasni francuski materijal zadovoljće potpuno sve Vaše želje
- SPECIJALNI ATELJE MIDERA I PRSLUKA

GRAZIOSA
КНЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ 8, TELEFON BROJ 28-2-28

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
у Београду

Дневна претстава Код Споменика
У суботу 3 фебруара 1934 године
(27 пут)

ХАМЛЕТ

Трагедија у пет чинова! — Написао Вилјем Шекспир.
Превео с енглеског др. С. Стефановић.
Редитељ г. Исајловић.
Музика од Ст. Христића

ЛИЦА:

Клаудије, краљ Данске	— — — —	г. Д. Гошић
Хамлет, син покојног, синовац вла- дајућег краља	— — — —	г. Плаовић
Полоније, дворски коморник	— —	г. Новаковић
Хорацио, пријатељ Хамлетов	— —	г. В. Јовановић
Лаерт, син Полонијев	— — — —	г. Милошевић
Волтиманд)	)	г. Пецовић
Корнелије)	)	г. Стојановић
Розенкранц)	)	г. Златкоић
Гилденстерн)	)	г. Поповић
Озрик .	— — — —	г. Петровић
Један лорд .	— — — —	г. Ј. Николић
Свештеник .	— — — —	г. Тодоровић
Марцел, официр .	— — — —	г. Стојановић
Бернардо, официр .	— — — —	г. Бошковић

Бројате, плишеве и остало за намештај
Највећи избор препоручују

ДЕПИХЕ и ЗАВЕСЕ

МАРКУ ВУЛЕТИЋ, ГАВРИЛОВИЋ И КОМП.
Кнез Михајлова 20 - БЕОГРАД

Пријатна **ЗУБНА** клиника
д-ра ЦАРИЋЕВИЋА
БЕОГРАД, Престолонаследников трг 3
Теразије Тел. 20-458 и 24-068
Прима пацијенте целог дана
Ваша дужност позоришног зубног лекара

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо ДАМСКУ ТОАЛЕТУ и одела А. Келнера Синови, Јакшићева 4а и Цара Николе II бр. 45

ХЕМИСКИ ЧИСТИМО и бојимо Д

Франциско, војник — — — — г. Живановић
 I) — — — — г. Душановић
 II) — — — — г. Н. Јовановић
 III) глумац — — — — г-ђа Душановић
 IV) — — — — г. Силаџић
 I) гробар — — — — г. Миловановић
 II) — — — — г. М. Маринковић
 Фортинбрас, краљевић Норвешке
 Гертруда, краљица Данске, мати
     Хамлетова — — — — г-ђа Марковац
 Офелија, кћи Полонијева — — — — г-ђа Милошевић
 Лукијан — — — — — г. Н. Јовановић
 Морнар — — — — — г. Бошковић
 Дух Хамлетовог оца — — — — г. Антонијевић
 Племићи, Данци, госпе, официри, војници, морнари
     и други пратиоци.
 Догађа се у Данској.
 Одмор после II и III чина.
 Костими Жедринског
 Декор г. Загородњука

У правилнику између осталог налазе се и ови одељци:

Циљ и задатак школе: Глумачка школа Народног позоришта у Београду саставни је део позоришта и дели се у две организоване институције прво, педагошки отсек (школа) и друго, драмски студио (експериментално позориште).

Ова школа даје ученицима, који желе да се посвете глумачкој уметности, квалификације потребне за примање у државна и остала позоришта. Глумачка школа се издржава државном субвенцијом предвиђеном у буџету расхода Министарства просвете. Поред тога, њени су приходи школарина и приходи од јавних продукција школе. Из тих средстава плаћају се хонорари наставницима, набавља се материјал за школу и књиге за стручну школску библиотеку.

У наставном плану налазе се ови предмети, прво теоријски: дикција српског језика: принципи фонетике. Природни, нормални и идеални тон. Анатомија апарата гласа. Стварање тона — физиологија грла. Дисање. Резонатори... Квалитативне и квантитативне вредности слога и тако даље.

Историја драмске књижевности: преглед значајних историјских епоха драмске књижевности с детаљним обрадом великих претставника тех епоха. Историја југословенске драмске књижевности: преглед свих историјских епоха наше драмске књижевности, а с нарочитим обзиром на моменте позоришно-историске.

Историја архитектуре позоришних зграда, унутарњег uređenja позорница и гледалишта: развитак по-

НАЈСЕНЗАЦИОНАЛНИЈА НОВОСТ

„MATITE“

ПУДЕР ЗА ЛЕПОТУ
БЕЗ ТАЛКА ОД

L. T. PIVER
P A R I S

осигурава савршену
карифеност тена
Продаје се у свима
бољим парфиме-
ријским радњама

SUNTOL

Течна масти за чишћење и одржавање паркета, фарбаног патоса, линолеума, кожног и дрвеног намештаја. Четкање непотребно. Изванредан, трајан сјај. Добија се: у бољим колонијалним радњама.

ПРОИЗВОД: ХЕМИЈСКЕ ФАБРИКЕ ИМАЛИН

БОЈЕ, ЧЕТКИЦА, СВЕ ВРСТЕ ПЛАТНО и све остале потребе и прибор за **МАЛАЊЕ** на свили, хартији, штофу, платну и рељеф малање има у најлевашем и највећем избору призната

ТРГОВИНА БОЈА и **ХЕМИЈСКИХ ПРОИЗВОДА** НЕПРЕЋКА К. САВИЋА БЕОГРАД Коларчева З. тел. 23-9-08 Краља Милутина 35 тел. 26-9-19

Тражите сзу ћа само **ТУ-ТОКС ТУ-ТОКС ТУ-ТОКС**

зоришта по историјским епохама. Антички театар (разлика између грчког и римског театра. Делови грчког театра. Делови римског театра). Средњевековна симултана сцена мистерије (Црква и позориште у Средњем веку. Позориште у цркви. Позориште ван цркве. Организација симултане сцене). Ренесансни театр. Модерни театр и тако даље.

Историја позоришне технике: развитак техничког апарату сцене. Прве појаве кулиса, светлосног система. Развитак технике позоришне конструкције.

Историјски развитак начина приказивања претстава: развитак костима и маске. Организација претстава.

Историја опере: историја светске

Гја Дара Милошевић, игра главну улогу у комаду „Је ли Жералдина Анђео“

оперске музике, историја југословенске оперске музике.

Практични предмети: практичне дикциске и реториске вежбе, анализа драмског текста и оперског либрета на примерима из књижевности, литерарна анализа, психолошка анализа.

Ритмичка гимнастика и пластичне игре: принципи естетске гимнастике, системи уметничке игре, студија модерних игара, певање и тако даље.

Међу теориским предметима најглавнији су теорија глуме, теорија режије: принципи спољне режије, принципи унутарње режије. Драматургија: тумачење стила дела при његовом извођењу, тумачење карактера при извођењу дела, сценске прераде дела, измена текста, адап-

за зиму ако жељите модерну, со-
ливну и јефтину обућу
свих врста - купићете код

браће Петровић

Београд, Кр. Милана 54 Тел. 20-634 (Славија)
Члановима А. В. С. на отплату

тација дела, оцењивање позоришне вредности и могућности извођења дела, принципи оцењивања.

Позоришна примена ликовне уметности: Стилски декор: преовладавање цртачког елемента, преовладавање колористичког елемента, преовладавање архитектонског елемента, и тако даље. Историја костима и перике, историја намештаја, модерна позоришна техника, конструкције позоришних система, режијски студиј драмских фрагмената, драматуршке вежбе, курс шминкања и тако даље.

Наставнички савет састоји се од директора, секретара и потребног броја наставника. Управник Народног позоришта у Београду једно је и директор Глумачке школе. На предлог директора Министарство просвете именује наставнике за поједине предмете.

Ученици Глумачке школе могу бити редовни и ванредни. За редовног ученика Глумачке школе може се примити лице које има не само талента за глому него и прикладну спољашност, чист орган, потпуно познавање српско-хрватског језика и најмање четири разреда гимназије. У школу се примају младићи и девојке од најмање 16 до највише 25 година старости. За похађање

школе плаћа се школарина. На предлог управе школе, може Министарство просвете ослободити сиромашне и вредне ученике плаћања школарине, целе или једног дела.

Ванредни ученици су они који уписују само поједине предмете течaja. Они не морају имати школске квалификације предвиђене за редовне ученике.

Редовни ученици Глумачке школе дужни су за цело време својих студија да статирају као волонтери у Народном позоришту. Прве две године ученици не примају за статирање никакву награду. Ученици су дужни редовно долазити на све главне пробе Народног позоришта, као и на све пробе за претставе које приређује Драмски студиј. Редовни ученици су обавезни да похађају све предмете по наставном плану.

Упис ученика врши се од 5 до 15 септембра. По завршеном упису обавља се пријемни испит. Школска година почиње 15 септембра а свршава се 15 јуна. Друго полугође почиње 1. фебруара. Ако примљени ученик у првом полугођу не покаже доволно способности и напретка у наукама, има му се даље похађање школе ускратити. О том одлучује наставнички савет.

Завод за хем.чишћење и бојење одела

Кнежев Споменик 5 (Палата Риунионе) Телефон бр. 27-914

Прима фину тоалету за dame и господу на чишћење и бојење и на највеће задовољство својих муштерија доводи у ред. Телихе, завесе, рукавице, салонски намештај итд.

НИКОЛА ДИНИЋ
Радионица Краља Александра улица 216 - Телефон 29-034

Поводом смрти Жемије-а, великог редитеља и глумца

Недавна смрт великог француског редитеља и глумца Фирмена Жемије, изазвала је и код нас саучешће. Поводом тога позоришни критичар г. Д. Крунић, написао је следећа импресивна запажања:

— Пре непуна два месеца један од највећих претставника француске позорнице и један од највећих уметника сцене данашњег доба, фирмени Жемије, склопио је своје умне и продорне очи.

Имао сам срећу да га видим у Шајлоку. У овој улози Жемије је глорификација толеранције. То је база из које је он прпео своју дубоку инспирацију за Шајлока. И ја никада нећу заборавити сцену са ножем. Жемије оштри нож, а преко његовог лица смењује се израз за изразом: то је права симфонија мимики (Жемије је и у својој књизи „Позориште“ изрично нагласио, да сва вредност улоге и сваки карактер Шајлков лежи у једној језивој пантоними). Ово своје гледиште Жемије је у Шајлоку грандиозно потврдио. Ја сам изашао из „Одеонија“, носећи најснажније утиске о Жемијевој еластичности и моћима његове физиономске експресије.

На сцени, Жемије је тражио, да се сви ефекти увеличавају и да се улоге изговарају повишим гласом. То је за њега било основно. Јер, за Жемије је глумачка уметност једна врста претеривања, појачавања свега. Као што би на пр. сликарини инстинктивно форсирали линије и боје, које најјаче изражавају њихова осећања, тако и глумац повишају фразе, подвлачи гест, који најбоље откривају душу тумачене лич-

ности. Ово повећавање свега произлази из стилизације улоге. Стилизација је за Жемије, такође, била основна потреба. Стилизовати за Жемије је значило трансформисати у тип једну улогу, која захтева повећавање. Тако се Шајлок по Жемијевом схватању, апсолутно мора стилизовати. Јер, Шајлок није извесан Јеврејин, већ тип Јеврејина.

Из старе позоришне галерије

Ко је ово?

Ко је овај наш драмски првак, која нема више међу живима?

(Одговор на слику под истом рубриком у прошлом броју: Бока Савић)

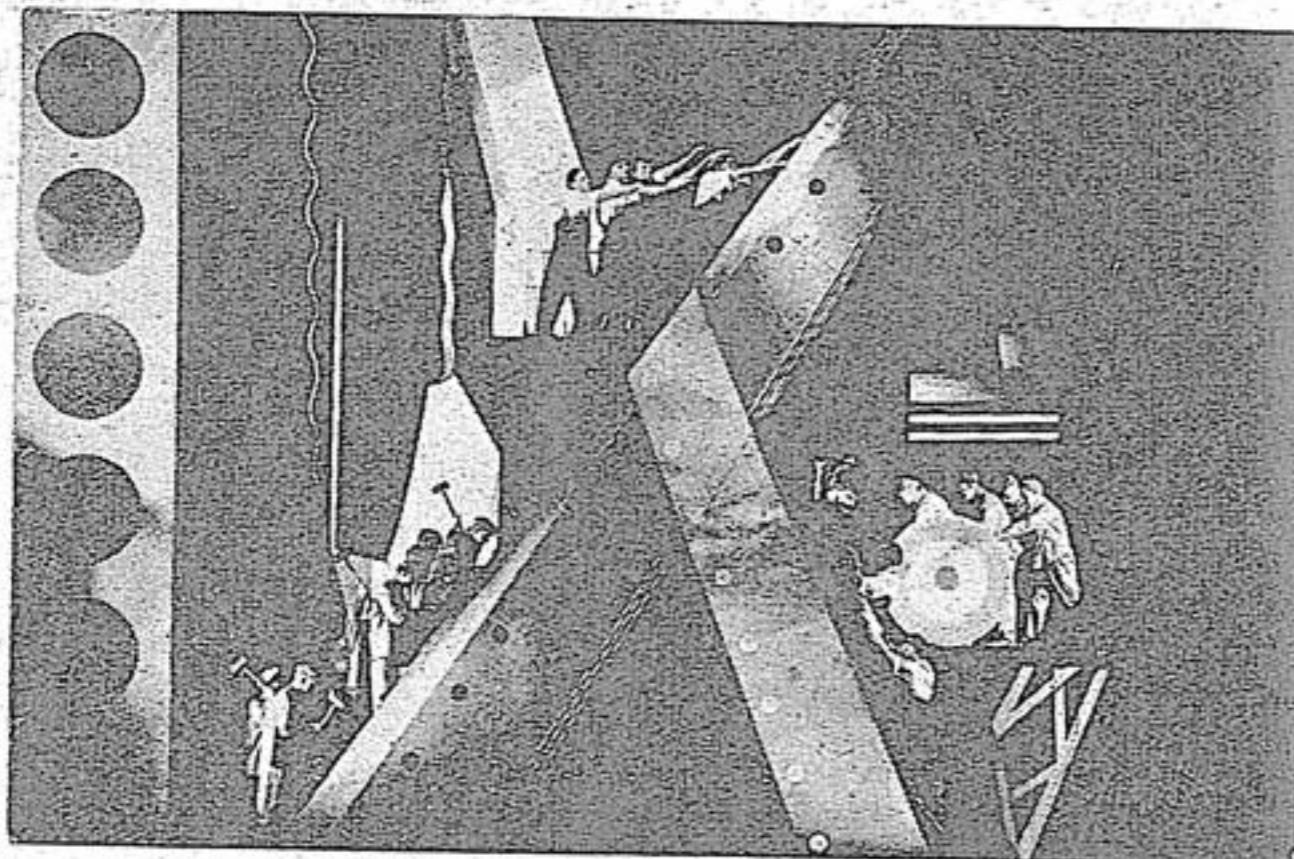
Жемије је наглашавао, да глумац има једини задатак: да се идентификује са улогом, да дубоко и убедљиво „живи једном ситуацијом”.

Глумац је песник осећања и, у исти мах, извршилац свечаности за очи.

Као глумачки педагог, Жемије је био противан оном редитељском принципу, који каже глумцу: „Ради као ја” (како редитељ покаже). За Жемијеа такав систем значио је убијање уметничке иницијативе.

Жемије је, на против, давао пуну слободу стварања једном глумцу. Чак је подржавао његову замисао. Само је то стварање морало бити у хармонији са општотом концепцијом о режији дела.

Жемије је говорио: главна дужност једног редитеља је да разуме једно дело, и да га учини разумљивим гледаоцима.

Интересантна инсценација са варшавске позорнице (комад „Вавилонска кула”)

Како? На два начина: први пиктурални, који се односи на спремање декора и костима; други психолошки, који помоћу интонације и мимике, помоћу покрета и става тумачи идеју и страст једне личности, откривајући јој тако сав њен унутарњи значај.

Као редитељ Жемије је имао два принципа: као циљ — експресију текста; као закон — религиозно поштовање текста.

Дакле, инспирација се може црпети једино и само из текста. Очигледно је, да је Жемије, као такав, био антипод једноме Гордону Крегу и Мајерхолду, који један текст скраћују, проширују и мењају.

Међутим, Жемије је сматрао, да су драмски песници најбољи апостоли социјалне вере, и један добар редитељ само је свештеник тог веровања. Према томе, сва уметност

редитељева састоји се у давању што је могуће живљег изражавања пишчевој мисли.

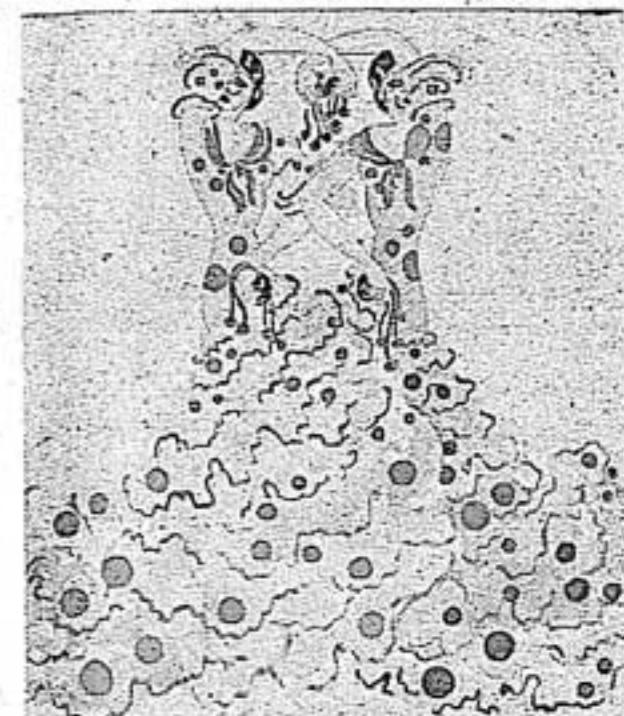
Жемије није имао једну своју одређену редитељску формулу, коју је примењивао на сва дела и за све писце. Не, он је био изразити еклектичар.

За Жемијеа је декор био според. Није трпео велике и помпезне оквире. Декор је морао бити веома стилизован. Тражио је просте линије, укусно извучене, које тек наглашују место акције.

Чак Жемије је био против сваког декора. Желео је његово укинуће. (Наравно, у једној суперлативној тежњи за што јачим и потпуним изражајем текста). Он је говорио: да су добри глумци у исти мах, и декор. Својом игром, својим групацијама, они су доволни да означе место догађања. Један надахнути глумац, ако се радња збива у каквом пристаништу, потпомогнут текстом, он ће једним гестом, једним погледом показати гледаоцима луку, где се лелују барке. Према Жемијеу, можда и боље, него најдетаљнији декор. Јер, ставља се у покрет фантазија гледаочева.

Жемије је јасно видео, да је битна, и света, мисија позоришта подизање и подржавање оних осећања, која развијају колективну савест гомила. И зато се он трудио, свом својом уметничком егзалтацијом, да сцену подигне на један високи степен вредности, да би је отргао од оног лаког забављања, које се фриволно растеже између стола и постеље.

Жемије је био родоначелник једног међународног позоришног форума. Са тог форума, он је позивао,

Костимске скице за балет „Љубав-чаробница” (рад гђе Милице Бабић)

као један од најдостојнијих и највећих, све уметничке позорнице и све писце, да предано раде на најзамашијем и најпрешнијем послу братству народа. То није био код Жемијеа само један романтизам идеала. На против, то је била стварност једног високог ауторитета.

*

**

Гастон Бати, један од најталентованијих Жемијеових ученика — или који се удаљио од њега, пошто Бати хоће да режијом продужи пишчеву мисао и емоцију изнад и преко текста, да као, редитељ, покупи оно што је писац испустио на путу од сна о делу до рукописа — рекао је за свога учитеља, да је у служби позоришту био пројект једним јеванђелским дахом. У овој краткој реченици језгротовито је сажета једна велика истина о једном великом човеку.

Нова Антоанова студија о позоришту

Позоришни љубитељи у Паризу нестрпљиво су очекивали другу књигу Антоановог дела о француској позоришној продукцији од 1870 године до данас. Прва књига је изашла прошле године, и учинила је велику услугу. Сада је изашла из штампе и друга књига. Пишући о њој Лисиен. Декав има много духовитих речи. Нико то није боље заслужио од оснивача „Слободног позоришта“. Јуначко доба! Није се говорило о кризи. Није се говорило о томе шта ће да умрти позориште; бринуло се о ономе шта ће позориште оживети...

Дакле, не слушајмо звона која звоне са капеле...

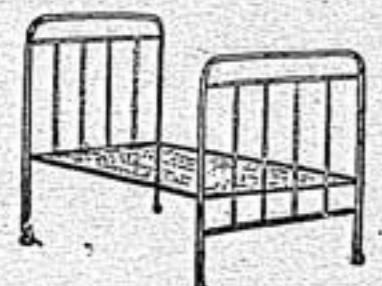

Лутке које још нису добиле перике,
да их учине различитим једну од друге

„Девојка бржа од коња“

На скопљанској позорници приказује се 1. фебруара т. г. први пут драмска гротеска „Девојка бржа од коња“, од Николе Трајковића.

*Знаш ли, која је до-
маћа премијера
на реду?*

Производња и трговина намештаја

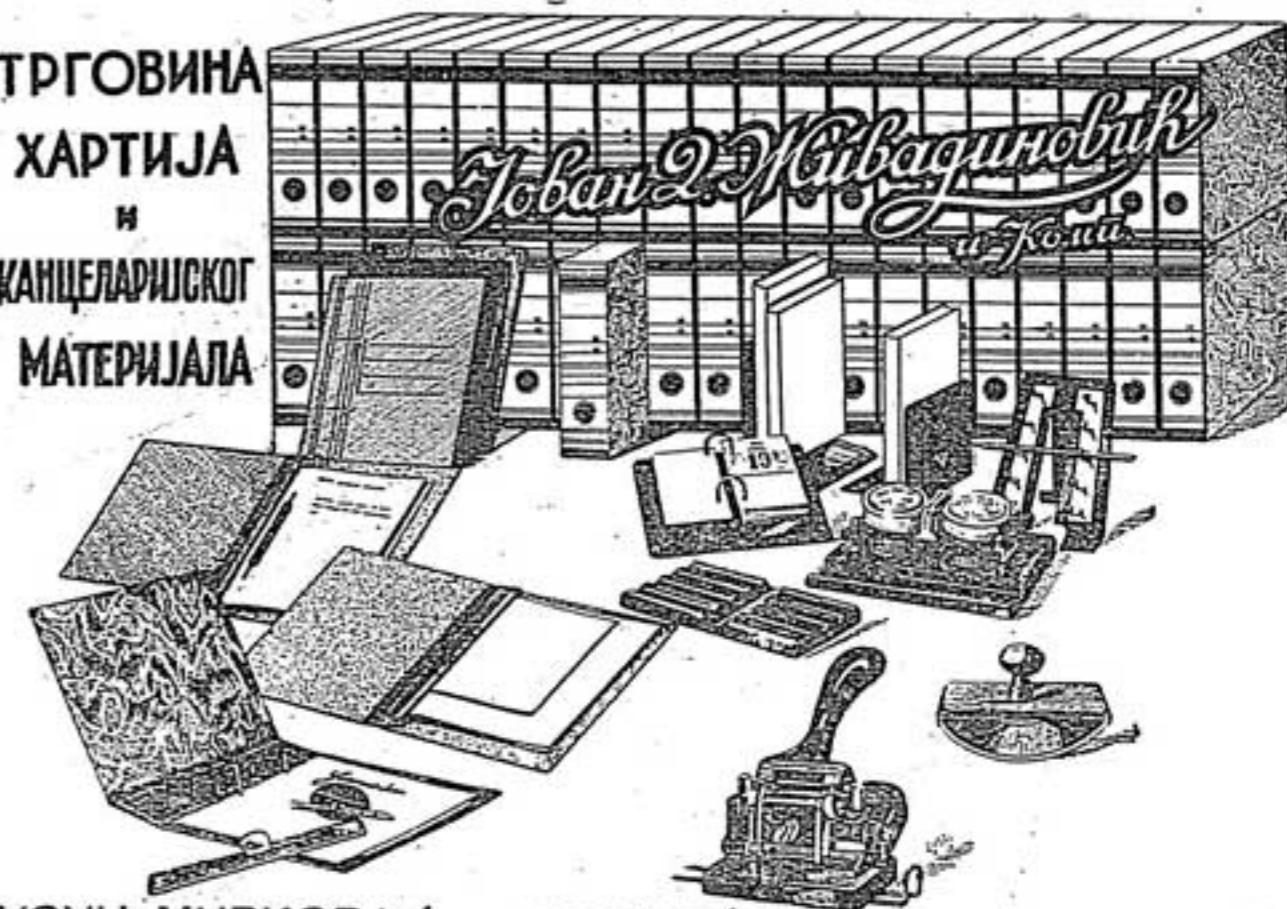
**Душана Љ.
Димитријевића**
Београд, Кр. Александра 20
Телефон 26-5-26

Израда сваковрсног гвозденог и дрвеног намештаја
Највећи избор • Солидне цене • Тачна послуга

Власник и уредник: Ср. Ил. Обрадовић — Штапка „Планета“, Ускоковића 8

ТРГОВИНА ХАРТИЈА и КАНЦЕЛАРИЈСКОГ МАТЕРИЈАЛА

УЗУН МИРКОВА 4
Палата Аеро Клуба

БЕОГРАД

Телеф. 24-992

- Предузеће
- за израду
- кофера и
- торбарских
- израђевина

Милан Ј. Стојановић и Ко.

БЕОГРАД, ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКОВ ТРГ (ТЕРАЗИЈЕ) 38, Т. 25064
ПОЕНКАРЕОВА 2 ПАЛАТА ЈУГОБАНКЕ

SUPER 34

Standard

RADIO

- Савршено верна репродукција говора и музике.
- Највећа селективност.
- Елегантна спољашњост - украсиће сваки салон.

Тражите од наших за-
ступника, да Вам пред-
веду апарат у Вашем
дому.

JUGOSLAVENSKO

Standard Electric Company A.D.

Београд, Краља Александра улица 17